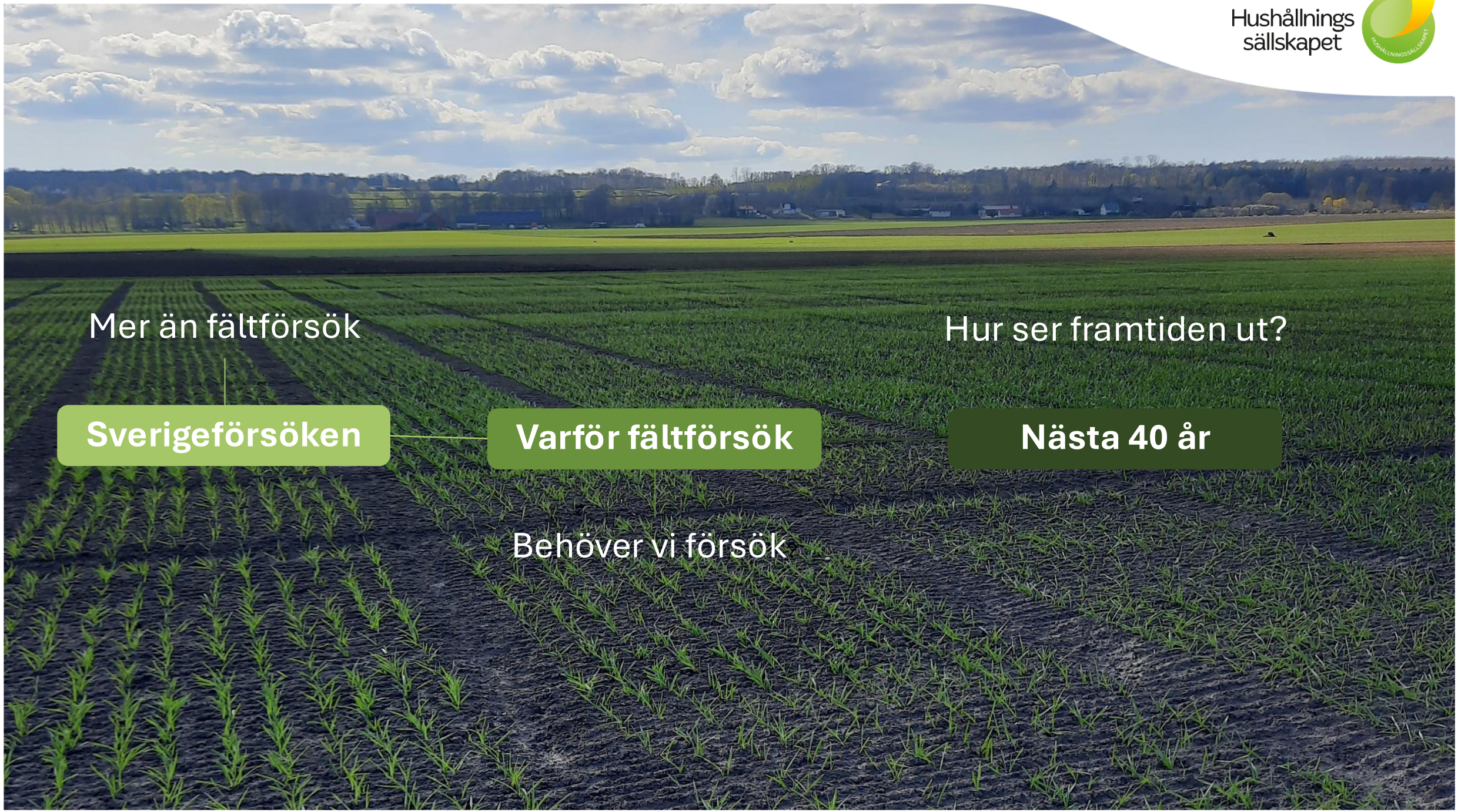
Sverigeförsöken

En gemensam uppväxling i Fältförsök

Från långsiktig finansiering till oberoende kunskap som används i praktiken

Ulrika Dyrlund Martinsson
Hushållningssällskapet

Hushållnings sällskapet

Hushållnings sällskapet
Mer än fältförsök
Sverigeförsöken
Varför fältförsök
Behöver vi försök
Hur ser framtiden ut?
Nästa 40 år

Basfinansiering som utlöser mer kunskap

Poängen är inte bara finansieringsnivån, utan vad en stabil grund gör möjligt.

≈ 12

miljoner kronor per år

Långsiktighet

Fleråriga frågor kan följas över säsonger och platser.

Medfinansiering

Aktuella frågeställningar och branschmedel växlar upp basen.

Gemensam prioritering

Inriktningar samlas i odlingsmaterial, IPM, växtnäring, vatten samt vall och grovfoder.

Stabil grund → **Fler aktörer bidrar** → **Större samlad nytta**

Hur säkrar vi en finansiering som är både långsiktig och utvecklingsdrivande?

Vad är Sverigeförsöken?

Ett nationellt samordnat nätverk där regionala fältförsök blir officiell och praktiskt användbar kunskap.

Nationellt nätverk

Fältförsök inom växtodling, genomförda nära verklig produktion och med officiella resultat.

Bred samverkan

Hushållningssällskap, SLU, Jordbruksverket, bransch, rådgivare, lantbrukare och näringsliv.

Praktisk nytta

Vetenskapligt förankrade rekommendationer, rådgivning, beslutsstöd och kunskapsspridning.

Forskningsfrågan

Fältförsök

Data/analys

Rådgivning

Beslut på gården

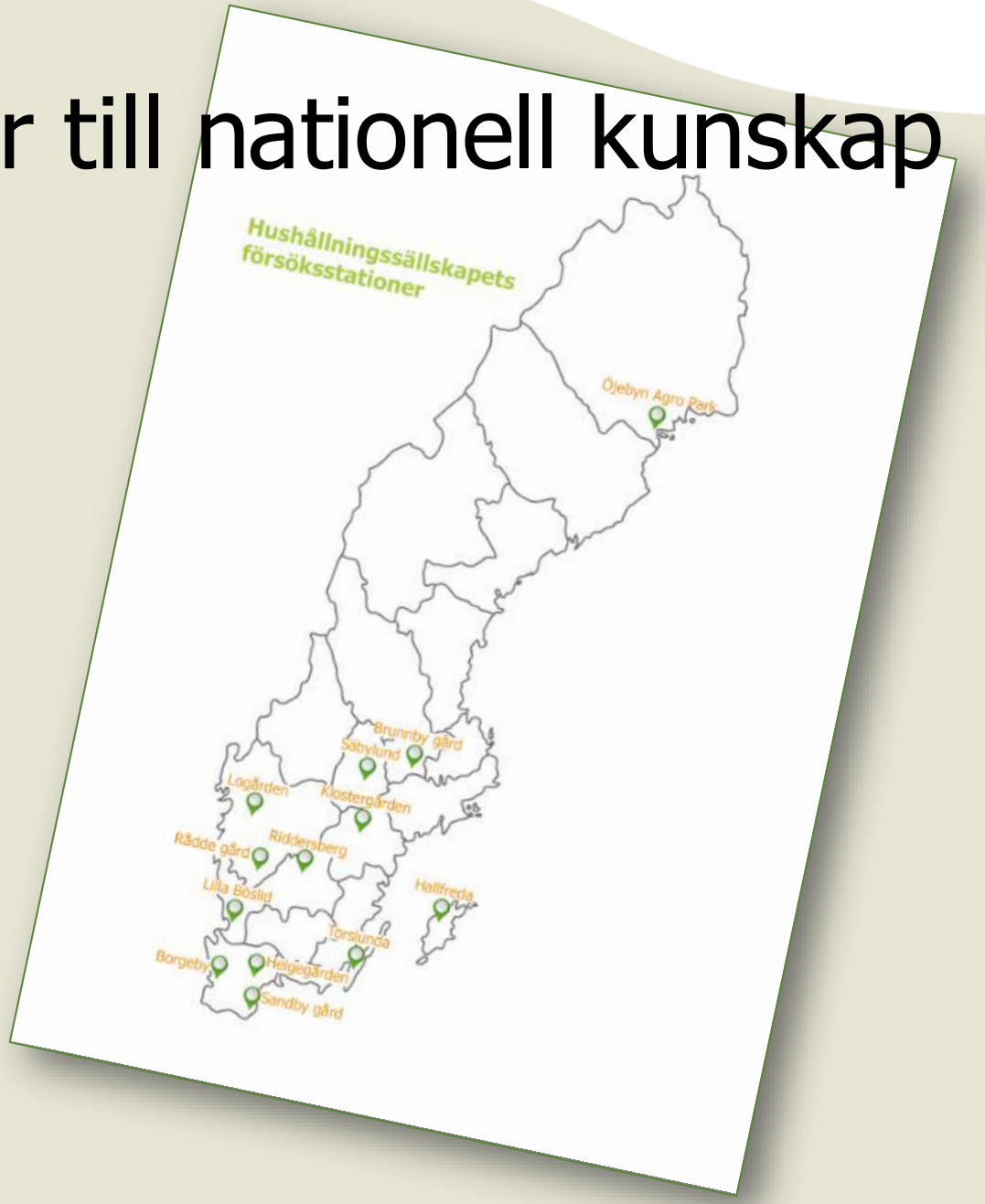
Från lokala försöksrutor till nationell kunskap

13 försöksstationer

→Lokal relevans

→Nationell räckvidd

→Bredd och robusthet

Varför finns Sverigeförsöken?

Skapar beslutsunderlag

Minskad investeringsrisk

Främjande av innovation

Stärkt varumärkesposition

Hushållnings sällskapet

Varför finns Sverigeförsöken? 40 år av forskning och försök

Svenska Dagbladet Nyheter Näringsliv Kultur Ledare Debatt Livet eSvD

Putins krig hotar svensk matproduktion

En bonde i Enköping skördar sin åker. Foto: Fredrik Sandberg/TT

Rysslands krig i Ukraina har orsakat er
mineralgödsel till europeiskt jordbruk
livsmedelsförsörjningen. Men lösninge
norra Sverige.

I kris och krig behövs stabila livsmedelssystem

JANUARI 17, 2024

Svante Andersson, växtrådgivningsexpert på Hushållningssällskapet, berättar om skadedjuren som väntas med varmare klimat. Foto: Anton Frank/ Sveriges Radio, Vidar Ruud/NTB

VISA ALLA BILDER (3)

LANTBRUK

Böndernas fasa: Nya skadedjur när klimatet blir varmare

1:08 min Dela

DAGENS NYHETER.

SÖNDAG 6 DECEMBER 2020 • SVERIGES STÖRSTA MORGONTIDNING • GRUNDAD 1864 • PRIS 47 KRONOR

Det här är fakta, ingen åsikt

Världen blir varmare, permafrosten tinar och jorden spricker sönder. 58 sidor om klimatkrisen – och hur lite tid som finns att vända utvecklingen.

äraste och mest krävande
ställts inför. Vårt största
ti och folkbildning."

DAGENS NYHETER.

E-DN ARKIVET KORSORD KUNDSERVICE QUIZ ERBJUDANDEN

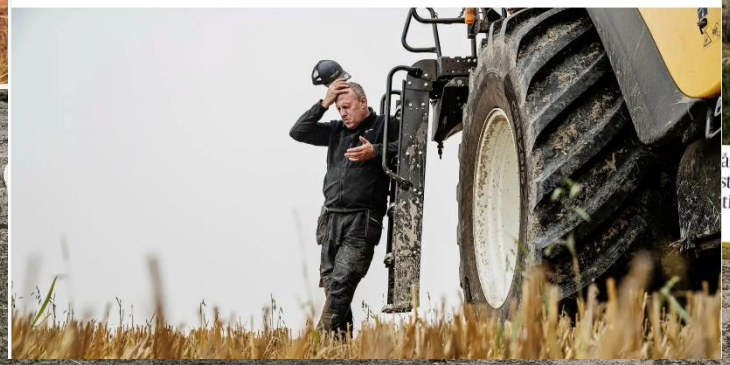
Nyheter Sverige Världen Ekonomi Kultur Sport Klimatet Ledare DN Debatt Meny

Sthlm Gbg Skåne Norra Sverige

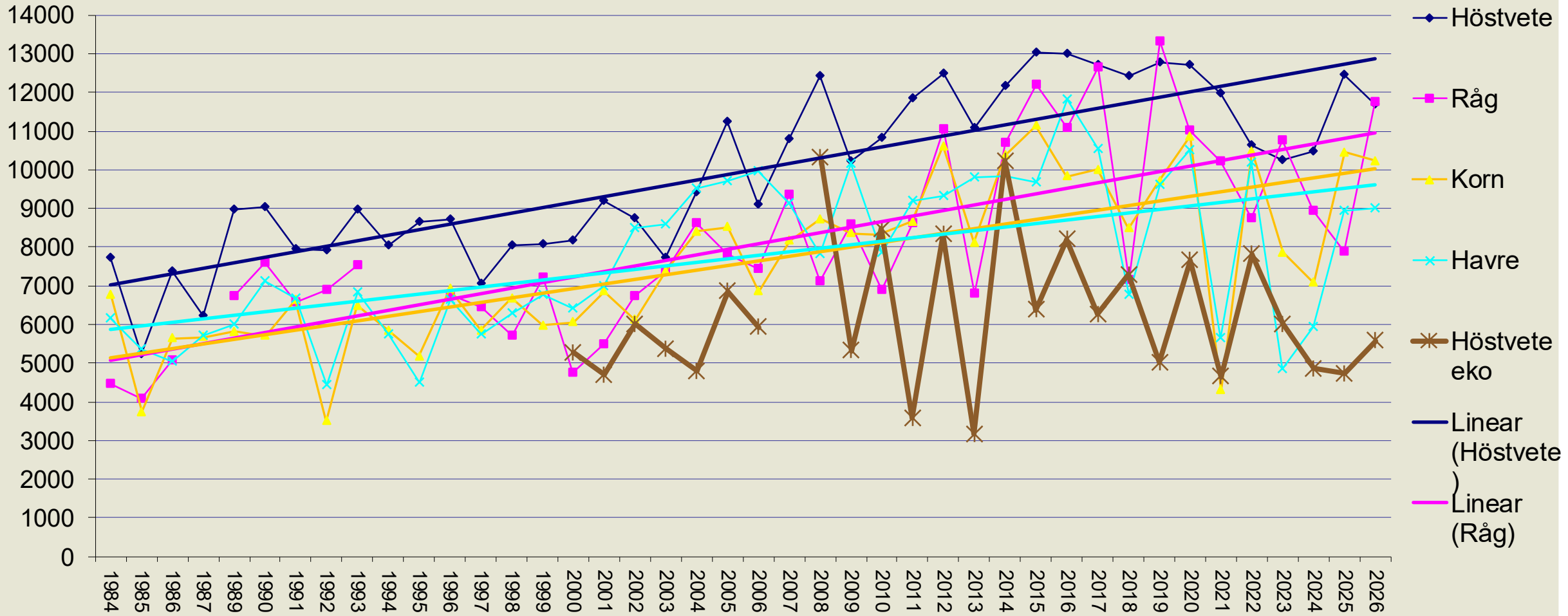
SVERIGE

Torka och översvämningar – klimatförändringarna pressar svenska bönder

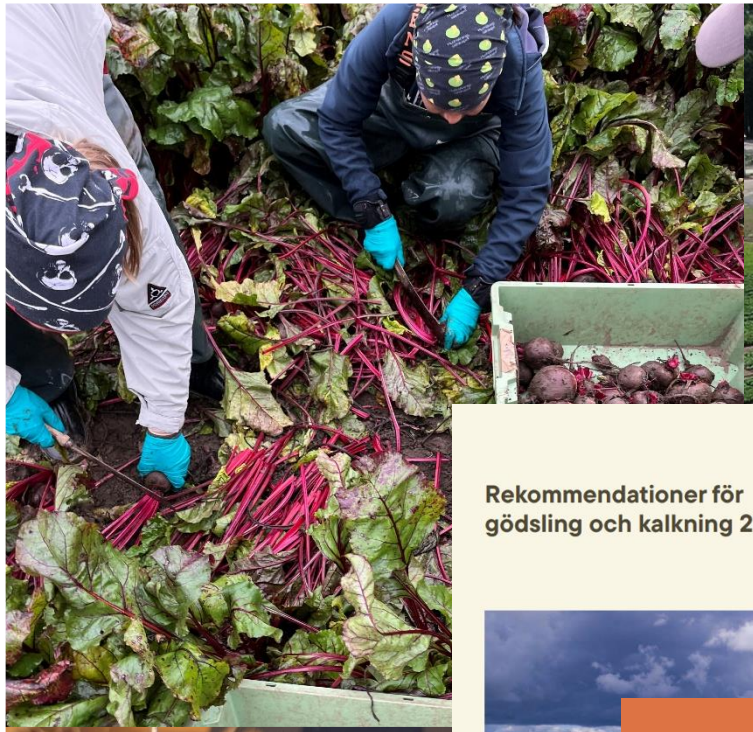
Uppdaterad 2024-09-26 Publicerad 2024-09-26

Avkastning i sortförsök/mätarsort, Östergötland 1984-2026

Fältförsök & HUSEC

Det är i fält som kunskap växer.

Vad händer om vi inte längre kan prova det i fältförsök?

När omvärlden förändras behöver vi mer verifierad kunskap, inte mindre.

Hushållnings sällskapet

Morgondagens frågor måste testas idag

Försökskapacitet måste finnas innan behovet blir akut.

Klimat
Torka, vatten och extremväder.

Växtskydd
IPM och nya riskbilder.

Sorter
Robusthet i olika miljöer.

Växtnäring
Effektivitet och recirkulering.

Teknik & data
Mätning, analys och beslutsstöd.

Odlingssystem
Helheter som håller över tid.

Försökskapacitet är också beredskap

Vi kan inte bygga upp metodik, kompetens och fältinfrastruktur först när krisen redan är här.

Kapacitet

Stationer, maskiner, försöksvärdar och fungerande logistik.

Kompetens

Metodik, kvalitetssäkring och erfarenhet som utvecklas över tid.

Kontinuitet

Historiska data och fleråriga försök som visar vad som verkligen håller.

Beredskap börjar med en struktur som fungerar även mellan kriserna.

Vad behöver vi göra nu?

Värna försökskapaciteten	Samla kompetens, data och metodik	Se fältförsök som långsiktig infrastruktur
• Säkra stationer, försöksvärdar, maskiner och kompetens så att aktuella frågor kan omsättas i väl genomförda försök.	• Gör resultaten jämförbara mellan år, platser och aktörer genom gemensamma arbetssätt och kvalitet.	• Finansiera inte bara enskilda projekt. Investera i den struktur som gör framtida projekt möjliga.

Från kortsiktiga insatser till en gemensam kunskapsinfrastruktur.

En kedja som bara är stark när alla delar hänger ihop

Lantbrukare
Behov och verklighetskontroll

Försök
Precision och dokumentation

Forskning
Hypotes och analys

Rådgivning
Tolkning och rekommendation

Näringsliv & finansiärer
Utveckling och långsiktighet

Samarbetet är inte en rak kedja. Det är ett system med återkoppling.

Sverigeförsöken skapar värde i gränslandet mellan forskning, utförande och användning.

40 år ger perspektiv.
Fältförsöken ger riktning.

Tre saker att ta med

1. **Långsiktighet** — Kunskap byggs över år, platser och säsonger.
2. **Samverkan** — Finansiering, utförande och användning måste hänga ihop.
3. **Användning** — Resultatens värde uppstår först när de förändrar ett beslut.

EN GEMENSAM UPPVÄXLING

Forskning
↓
Fältförsök
↓
Rådgivning
↓
Lantbruksnytta

Tack!

Fältförsöket består – verktygen förändras

Hushållnings sällskapet

KUNSKAP FÖR LANDETS FRAMTID